

Grecja

Grecja jest najstarszym centrum kultury europejskiej. Co roku przybywają tu miliony turystów z całego świata, których fascynuje nie tylko klimat, lecz także grecka kultura i atmosfera jaką tworzą mieszkańcy.

Stanowi kolebkę całej cywilizacji zachodniej, miejsce narodzin demokracji, filozofii, Igrzysk Olimpijskich, wielu podstawowych twierdzeń matematycznych, zachodniej literatury, historiografii, politologii, oraz teatru, zarówno komedii, jak i dramatu.

Informacje

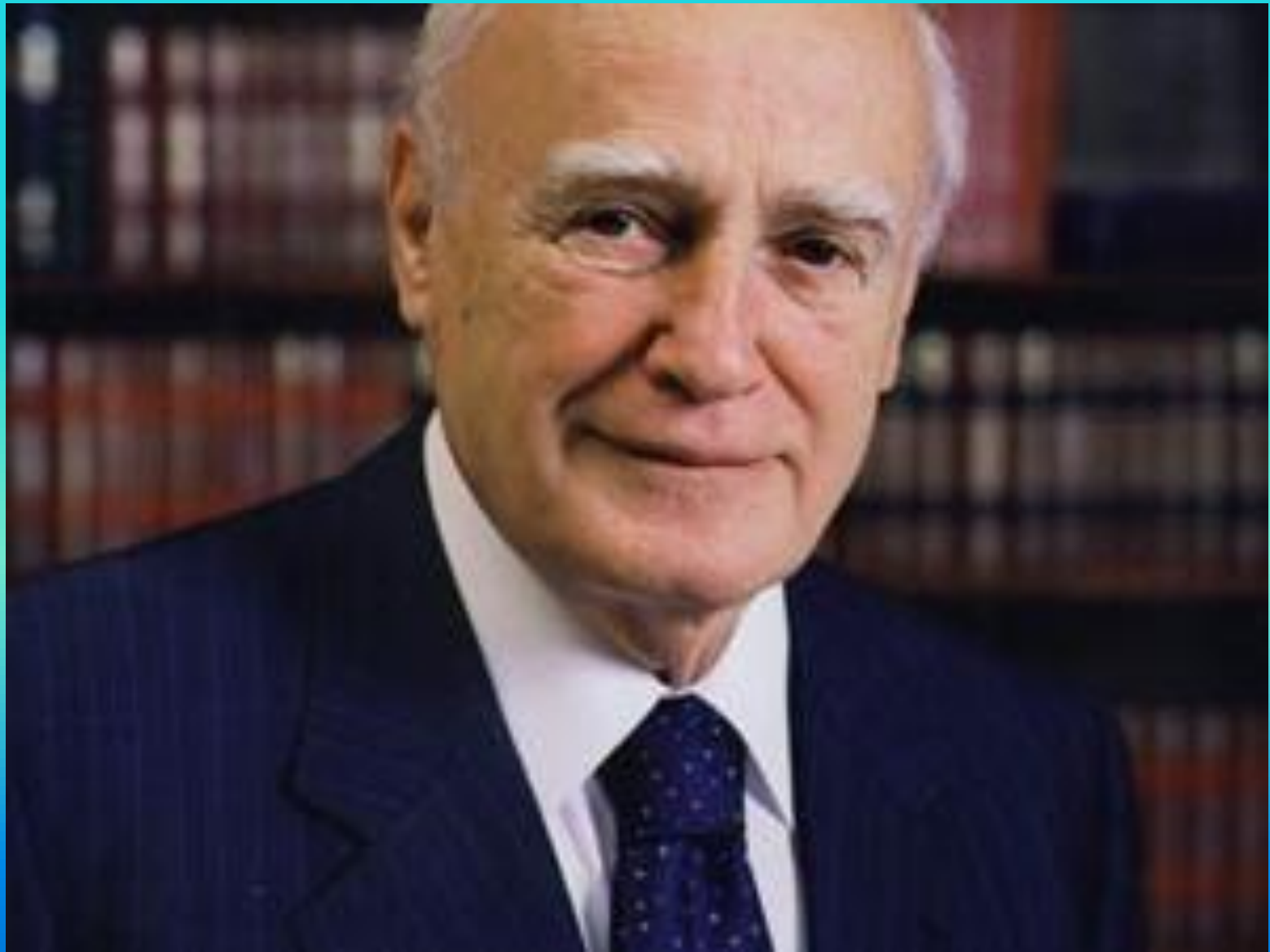
Grecja przystąpiła do Unii Europejskiej w 1981 roku. Do strefy euro weszła całkiem niedawno bo w 2001r. Członek strefy Schengen od 1992 r. Hymnem Grecji jest *Imnos pros tin Eleftherian* ([Hymn do wolności](#))

Język i ustroj

Językiem urzędowym, jest grecki zbytnio nie różniący się tym, którym mówiło się 3 tyś. lat temu. Grecja to republika demokratyczna, prezydentem w chwili obecnej jest **Karlos Papoulias** .

W Grecji płacimy euro.

Karlos Papoulias

Grecja jest położona w południowo-wschodniej Europie, graniczy z Macedonią, Bułgarią i Turcją.

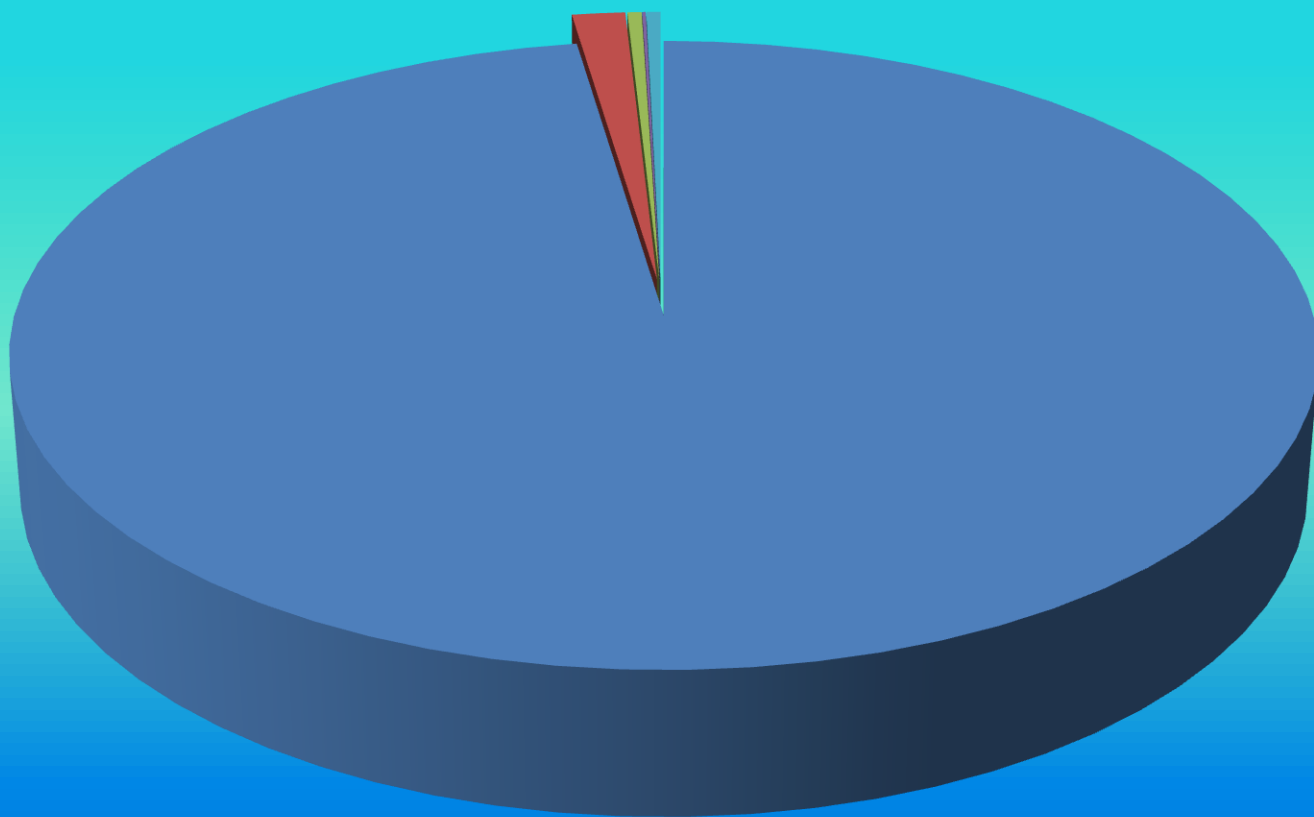
Tereny

Około 80% powierzchni Grecji zajmują tereny górzyste, niziny występują głównie na wybrzeżach (Nizina Tesalska i Nizina Salonicka). Najstarszym pasmem górskim jest występujące w części wschodniej i północno - wschodniej pasmo z najwyższym szczytem w Grecji - Olimp-("Iśniący") (2917 m n. p. m.), oraz znanymi stokami Rodopów.

Struktura etniczna i religia

Grecy stanowią około 96%, pozostałe grupy to Macedończycy, Albańczycy, Turcy i Bułgarzy. Dominującą religią jest prawosławie 97,6%, muzułmanie 1,5%, katolicy 0,4%, protestanci 0,1% i inni około 0,4%. (np. [Hellenizm](#))

■ Prawosławie

■ Muzułmanie

■ Katolicy

■ Protestanci

■ Inni

Hellenizm

To współczesna religia politeistyczną, której wyznawcy czczą wiarę w bóstwa starożytnej Grecji. Najwięcej wyznawców hellenizmu jest w Grecji (gdzie przyjmuje formę religii etnicznej) oraz w USA

Ludność

Liczba ludności wynosi **11,3 miliona**. Około 10 milionów Greków żyje poza granicami swej ojczyzny, w tym ponad 2 miliony w Ameryce (dane z 2001 roku). W Grecji przebywa nielegalnie ok. 40 tys. Polaków. Od wielu lat prowadzone są rozmowy pomiędzy polskim Ministerstwem Pracy i Polityki Socjalnej i jego greckim odpowiednikiem na temat legalizacji pobytu Polaków w Grecji.

Kryzys demograficzny?

Po wejściu do UE Grecja stała się atrakcyjnym celem imigracyjnym. W latach '80 ubiegłego wieku wśród przybyszów początkowo byli głównie Filipińczycy, potem Egipcjanie, Rosjanie i Pakistańczycy. Jednak największym problemem był (i jest) napływ po 1990 roku emigrantów z byłych państw komunistycznych: głównie **Albanii**, Rumunii, byłej Jugosławii. W latach '90 ubiegłego wieku na ponad 11 mln mieszkańców Grecji, legalni imigranci stanowili około 300. W ciągu pierwszych 5 lat kryzysu gospodarczego w Grecji nastąpiło częściowe odwrócenie tego - blisko 180 tys. imigrantów z Albanii powróciło do swej ubogiej ojczyzny. Albańczycy wracają, ponieważ w Grecji nie mają pracy i chociaż nie ma jej również w Albanii, mają tam przynajmniej dach nad głową.

W wyniku napływów imigrantów:

- ❖ Wzrost przestępczości
- ❖ Wzrost bezrobocia

Roślinność

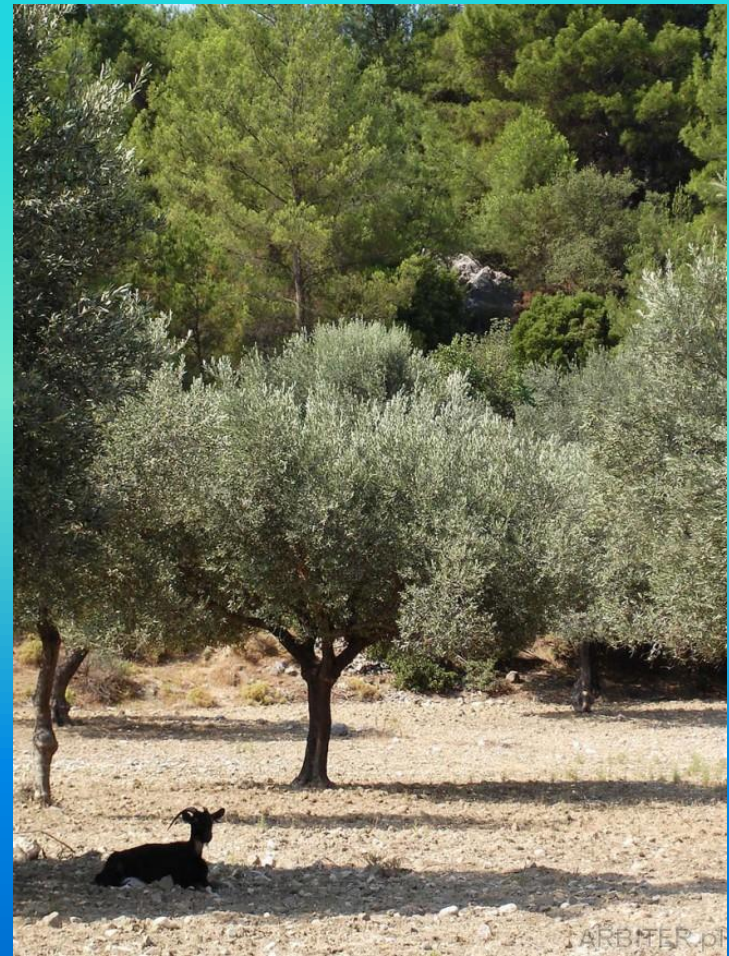
Jeżeli chodzi o roślinność, to można powiedzieć, że Grecja jest "zielonym krajem". Ponad połowa powierzchni kraju pokryta jest lasami, przy czym są one gatunkowo bardzo zróżnicowane - znaleźć tu można lasy drzew iglastych, tak samo jak drzewa typowo śródziemnomorskie.

Najbardziej typowymi drzewami Grecji, a w szczególności Krety, są cyprysy oraz drzewa oliwne. Pierwotnie były obszary Grecji porośnięte ogromną ilością lasów i gajów cedrów, platanów i eukaliptusów. Większość z nich została jednak wykarczowana przez obywateli włoskich, którzy używali tych drzew do budowy domów i łodzi. Dziś można te drzewa znaleźć raczej na źle przystępnych obszarach, w kotlinach, wzdłuż wybrzeża i w górach.

Cyprysy

Drzewa oliwne

Na terenie Grecji występują również kasztany jadalne, dęby szkarłatne i sosny. Często napotkać można też różnego rodzaju krzewy, jak na przykład wrzośce drzewiaste, mirty lub wilczomlecze sosnki. W górach rosną zioła aromatyczne i lecznicze, spośród których będą z pewnością państwu znane oregano, tymian, lawenda, majeranek, rozmaryn oraz orchidee, których występuje tutaj ponad 40 gatunków.

Orchidee

Mirt

Z roślin użytkowych można na terenie kraju znaleźć winorośl, drzewa oliwne, granatowce oraz zboże. Jarzyny są uprawiane w Grecji na polu, ale również w szklarniach. Z drzew owocowych ciekawostką są na przykład bananowce, których owoce są nieco odmienne od znanych nam bananów, które kupujemy w sklepach. Banany greckie są nieco mniejsze, natomiast są dużo słodsze. W ogrodach można też zobaczyć migdałowce i drzewa orzechowe.

Granat

Winorośle

Kuchnia

W wielu potrawach kuchni greckiej wykorzystuje się mięso kozie lub baranie. Popularne są również dania rybne. Kuchnia grecka zawdzięcza swój unikalny charakter między innymi oliwie z oliwek, którą produkuje się w Grecji w dużych ilościach.

Świat zwierzęcy

Dziewicza przyroda Grecji nie tylko zachwycała swych dawnych mieszkańców, ale swego czasu stała się inspiracją dla wielkiego antycznego naukowca – Arystotelesa, który na podstawie jej obserwacji stworzył pierwszą w historii systematykę roślin i zwierząt.

Ptaki

Grecję zamieszkują przeróżne gatunki ptaków zarówno osiadłych, jak i wędrownych. Codziennym widokiem są dla nas ptaki przesiadujące na drutach telefonicznych, podobnie jest w Grecji, z tą różnicą, że miejsce naszych wron i wróbli zajmują dzierzby i sokoły.

We wsiach i miasteczkach żyją w grupach hałaśliwe pustułki. W lasach i gajach oliwnych spotkać można tęczowo upierzone ptaki, takie jak np. dudki o biało-czarno-różowych piórkach i czarno-pomarańczowe wilgi.

Tereny podmokłe stanowią miejsce zamieszkania pelikanów, czapli, szablodziobów i szczudłaków.

Pustułka

Dudek

Ssaki

Równie różnorodnie przedstawiają się inni mieszkańcy wzgórz i lasów Grecji. Może nie zabrzmieć to zachęcająco, ale faktem jest, iż spośród ssaków greckich najliczniej występują: szczury, myszy, nornice oraz kuny.

Ten krajobraz drobnej zwierzyny uzupełniają typowo europejskie gatunki lisów, borsuków, wiewiórek, zajęcy i jeży. Na północy kraju żyją objęte ścisłą ochroną wilki, niedźwiedzie brunatne, rysie, giemzy i dziki.

Jedne z najrzadziej występujących kopytnych – koziorożce. Na najbardziej odludnych odcinkach wybrzeża żyje z kolei bardzo rzadki okaz foki białobrzuchej. Jest to gatunek zagrożony całkowitym wyginięciem.

Giemza

Foka białobrzucha

Gady

Na obszarach wysp spotkać można na przykład tzw. smoki rodyjskie (agamy). W nocy rozpoczynają swe łowy gekony. Nie powinny zdziwić nas odwiedziny gekona w greckim domu mieszkalnym, gdyż zdarza się to często. Gość ów na szczęście nie jest groźny, za to wspaniale rozprawia się z różnego rodzaju komarami i insektami.

Na wyspach egejskich czają się w zaroślach wielobarwne kameleony i węże, które w zdecydowanej większości nie są jadowite. W Grecji żyje ponadto wiele gatunków żółwi zarówno wodnych, jak i lądowych.

Agama

Gekon

Owady

Mówiąc o faunie greckiej nie można zapomnieć o - co prawda drobnych, choć doskonale nadrabiających swą liczebnością - owadach. Bardzo licznie występują tu m. in.: żuki, koniki polne, świerszcze, modliszki i cykady. Nieodparty urok nadają greckim lasom, łąkom i wybrzeżom kolorowe parady motyli.

Słynni współczesni greccy

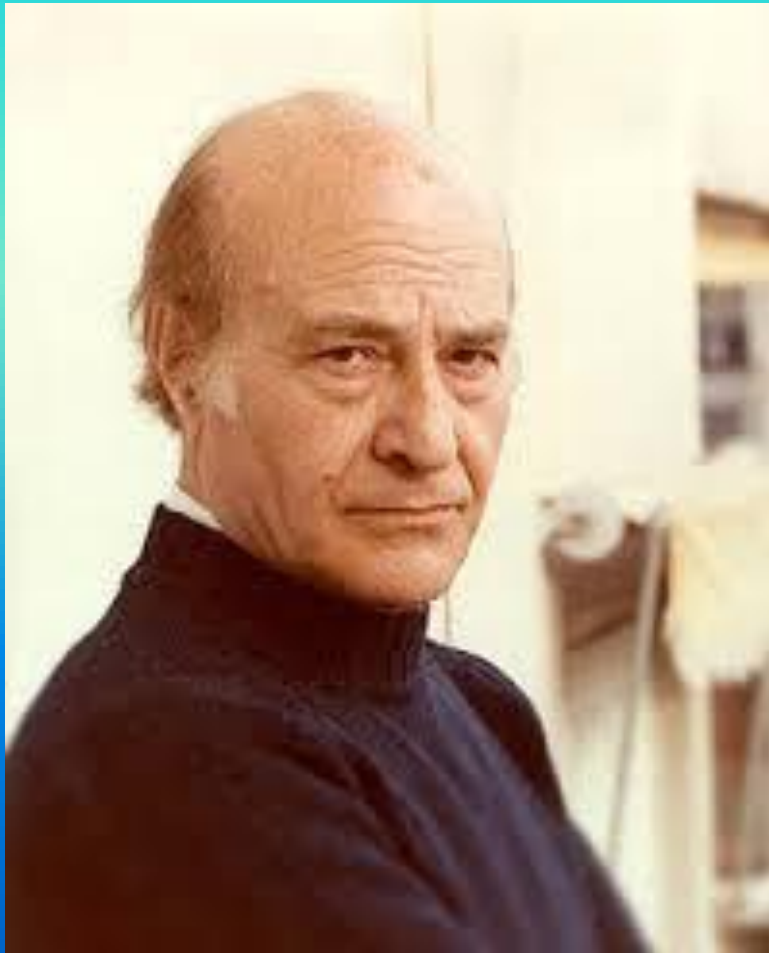
Najsłynniejsi współcześni Grecy to reżyser Kostas Gavras, zdobywca Nagrody Nobla Odysseus Elitis oraz kompozytor Mikis Theodorakis.

Kostas Gavras

Odysseus Elitis

literacka Nagroda Nobla 1979

Mikis Theodoriakis

nominowany do Pokojowej Nagrody Nobla

Grecja jest jedną z kolebek europejskiej cywilizacji. Starożytni Grecy dokonali ogromnych postępów w dziedzinie filozofii, medycyny, matematyki i astronomii. Greckie polis były pionierami w tworzeniu demokratycznych form rządów. Historyczne i kulturowe dziedzictwo Grecji nadal rozbrzmiewa w całym współczesnym świecie – w literaturze, sztuce, filozofii i polityce.

Ελευθερία ή θάνατος

(Wolność albo śmierć)